

КЫРГЫЗ ТИЛИ

7-КЛАСС

ВАРИАНТ № 5

(окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептер үчүн)

Аты-жөнү: _____

2020

№1. Фразеологизм катышкан сүйлөмдү белгилеңиз.

- а) Күн ылдыйлап, көлдүн төр жагына батканы калды.
- б) Адам жашоосунда иштерин пландоо менен иш-аракеттерин жасайт.
- в) Майрамдык салтанаттын башталышына саналуу минуталар калды.
- г) «Бул жасаган ишин үчүн кийин бармагын тиштеп калба,» – деди досу.

№2. Фразеологизмди белгилеңиз.

- а) шайыр, ачык-айрым
- б) чычканга кебек алдырбаган
- в) тентек, шок
- г) жоош, момун

№3. Сүйлөмдөгү белгиленген бөлүк ат атоочтун кайсы түрүнө мүнөздүү?

Эч ким эч качан унутулбайт.

- а) жактама ат атооч
- б) шилтеме ат атооч
- в) сурама ат атооч
- г) таңгыч ат атооч

№4. Белгиленген сөз ат атоочтун кайсы түрүнө мүнөздүү?

Тетиги алыстан көл мелтиреп көрүндү.

- а) жактама ат атооч
- б) шилтеме ат атооч
- в) сурама ат атооч
- г) тангыч ат атооч

№5. Сөз жасоонун синтаксистик жолуна мисалды белгилеңиз.

- а) жаштык, бактылуу, суучул
- б) ойно, башкар, башкар
- в) сүрөтчү, китепканачы, балыкчы
- г) Ата Мекен, кол башчы, ата-эне

№6. Сөз жасоонун морфологиялык жолуна мисалды белгилеңиз.

- а) сайма, ачкыч, кубаныч
- б) темир жол, Камбар-Ата, таш көмүр
- в) илим-билим, бак-дарак, курт-кумурска
- г) тарс-турс, бат-бат, чыйк-чыйк

№7. Этиштин шарттуу ыңгайына мисалды белгилеңиз.

- а) келем
- б) келбейт экен

- в) келсе
- г) келгин

№8. Этиштин аркылуу мамилесине мисалды белгилеңиз.

- а) өстүрдү, билдирди, айттырды
- б) басышты, жазышты, күлүштү
- в) сүйлөндү, басынды, жылынды
- г) бүгүлдү, чечилди, жиберилди

№9. Берилген текст стилдин кайсы түрүнө мүнөздүү?

Заттын саны майдалап, бүтүн сан менен бөлүктүн өз ара катышын билдирген сан бөлчөк сан деп аталат.

- а) көркөм
- б) илимий
- в) публицистикалык
- г) расмий

№10. Берилген текст стилдин кайсы түрүнө мүнөздүү?

Сырттагы үндөрдү тыңшап, бала таятасын күтүп жатты. Кечеги көргөн маралдар туурасында таятасынан дагы көп нерселерди сурагысы келди. Кыш жакын. Маралдарга токой ичине чөп чачып койсо, жакшы болбос беле.

- а) көркөм
- б) илимий
- в) публицистикалык
- г) расмий

№11. Сын атоочту белгилеңиз.

Эмгекчил адам эрикпейт да, зерикпейт.

- А) эмгекчил
- Б) адам
- В) эрикпейт да
- Г) зерикпейт

№12. Берилген текст кептин кайсы түрүнө тиешелүү?

Кечкисин самоорду маңдайга коюп, эшикте алманын түбүндө чогуу баары ысык нан, бал каймак менен чай ичишти. Атасы кенже балдарынын ортосунда отурду, бир колтугунда Ажымурат, бир колтугунда эки кызы. Апасы чай куюп, Султанмурат пиала сунууда. А анда ал эртең жол жүрүп, шаарга барарын элестетип, көңүлү өрөпкүйт...

- а) баяндоо

- б) сүрөттөө
- в) ой жүгүртүү
- г) эч бирине тиешелүү эмес

№13. Берилген текст кептин кайсы түрүнө тиешелүү?

Босогонун оозунда жаткан күчүк кыңшылап, бекинер жер таппай, далбастап калды. Жорго кулак жапыра кошкуруп алды да, тыңшай катып калды. Ээгин дубалдан артка салып, кулагын тикчийте тигил түпөйүл гүүлдөп келаткан туңгуюк түндү теше тиктеп турду...

- а) баяндоо
- б) сүрөттөө
- в) ой жүгүртүү
- г) эч бирине тиешелүү эмес

№14. Илимий стилге айтылып жаткан ойдун _____ мүнөздүү.

- а) диалекти сөздөрү
- б) көркөм сөз каражаттары
- в) эркелеткен сөздөрү
- г) ачыктыгы

№15. Газета-журналдагы ар түрдүү макалалар кайсы стилге мүнөздүү?

- а) көркөм
- б) илимий
- в) публицистикалык
- г) расмий

№16. Берилген сүйлөмдөрдүн кайсынысы ой жүгүртүүгө мисал боло алат?

- а) Бүгүн күн абдан суук болду.
- б) Демек, аба ырайынын өзгөрүп жаткандыгын байкадык.
- в) Мөңгү ээлеген жерлерде температура төмөн экендиги айтылды.
- г) Жер – тирүү организмдер үчүн негизги чөйрө.

№17. Берилген сүйлөмдөрдүн кайсынысы тексттеги ойдун аякталышына мисал боло алат?

- а) Илгери-илгери бир карыя жашаптыр.
- б) Бул оюн – кыргыздын байыркы оюндарынын бири.
- в) Ырдын негизги максаты – короодогу койлорун ууруга алдырбоо.
- г) Аларга ак жол гана демекчибиз.

№18. Берилген татаал сүйлөмдүн курамында канча жөнөкөй сүйлөм бар?

Сөзгө чечен чеберлер сага келише аларга урмат көрсөтүп жайдары кабыл алып курсант кыл.

- а) 1
- б) 2
- в) 3
- г) 4

**ТЕКСТТИ КӨҢҮЛ КОЮП ОКУП, №19-20
ЧЕЙИНКИ ТАПШЫРМАЛАРДЫ
ТЕКСТТИН НЕГИЗИНДЕ АТКАРЫҢЫЗ.**

(1) Кыргыздын боз үйү – өзүнчө өнөр. (2) Элдин сергек акылынан чыккан, чебер колунан тамган, улуттук колдонмо өнөрдүн тендешиз байлыгы. (3) Ал көркөмдүккө, математикалык так эсепке жана физикалык тең салмакка ээ. (4) Журтчулугубузду даңазалоодо бөтөнчө күчкө барабар. (5) Боз үйдү жаратып алуусуна жашоо-тиричилик өзү түрткү берген. (6) Кыргыздар ушундай боз үйдүн түрүн жаратыш үчүн турмуштук тажрыйбаларын, талантын, акыл-ойлорун жана кол өнөрчүлүгүн жумшаган.

№19. Кыргыздардын боз үйү эмнеден улам пайда болгон?

- а) кол өнөрчүлүгүн даңазалаш үчүн
- б) акыл-эсин даңазалаш үчүн
- в) турмуштук зарылчылыктан улам пайда болгондон
- г) кыргыздын байлыгын көрсөтүү үчүн

№20. 4-сүйлөмдөгү даңазалоодо деген сөздүн маанилешин табыңыз.

- а) айтып берүүдө
- б) көрктөөдө
- в) көрсөтүүдө
- г) даңктоодо

Тесттин жыйынтыгын баалоо:

- Ар бир туура аткарылган тапшырма 1 балл менен бааланат. Тестке жалпы максималдуу 20 балл берилет.
- Топтолгон баллды 5 баллдык баалоо шкаласына которуу:

Балл	Баа
1-6	"2"
7-10	"3"
11-14	"4"
15-20	"5"